

Γραμματική #5 Ρήματα σε -ίζω & ώνω

Όνομα:

Επώνυμο:

Ημερομηνία:

|                                                                                                                                        |                                                                                                                               |                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Τα περισσότερα ρήματα που τελειώνουν<br><b>σε – ίζω</b><br>γράφονται με γιώτα ( ι ),<br><br>όπως: ποτίζω, καθαρίζω, χτενίζω, φροντίζω. | εγώ καθαρ-ίζω<br>εσύ καθαρ-ίζεις<br>αυτός-ή-ό καθαρ-ίζει<br>εμείς καθαρ-ίζουμε<br>εσείς καθαρ-ίζετε<br>αυτοί-ές-ά καθαρ-ίζουν | <b>Εξαιρέσεις:</b> δακρύζω, δανείζω, αθροίζω, συγχύζω, πρήζω, πήζω, γογγύζω, κελαρύζω, αναβλύζω, κατακλύζω. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| προσωπική<br>αντωνυμία ▼ | ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ |                  |                              |               | ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ     |           |              |
|--------------------------|-----------------|------------------|------------------------------|---------------|-------------------|-----------|--------------|
|                          | ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ<br>▼  | ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ<br>▼ | ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ<br>ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ<br>▼ | ΑΟΡΙΣΤΟΣ<br>▼ | ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ<br>▼ | ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ | ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ |
| εγώ                      | χτίζω           | έχτιζα           | θα χτίσω                     | έχτισα        | έχω χτίσει        | χτίζομαι  | έχω χτιστεί  |
| εσύ                      |                 | πότιζες          |                              | πότισες       |                   |           |              |
| αυτός-ή-ό                | ζωγραφίζει      |                  |                              |               |                   |           |              |
| εμείς                    |                 |                  |                              |               | έχουμε χαρίσει    |           |              |
| εσείς                    |                 |                  | θα δανείσετε                 |               |                   |           |              |
| αυτοί-ές-ά               | φροντίζουν      |                  |                              |               |                   |           |              |

Τα ρήματα αυτά **κρατάνε το γιώτα ( ι )**, και στους άλλους χρόνους, και σε σύνθετες και παράγωγες λέξεις.

|             |          |         |          |            |
|-------------|----------|---------|----------|------------|
| ποτίζω      | —        | πότισμα | —        | ποτισμένος |
| φροντίζω    | φροντίδα | —       | —        |            |
| ελπίζω      |          | —       | —        |            |
| χωρίζω      | —        |         |          |            |
| ζυγίζω      | —        |         | —        |            |
| φωτίζω      | —        | —       | φωτισμός |            |
| κατακλύζω   | —        | —       |          | —          |
| αθροίζω     | —        |         | —        | —          |
| (καταιγίζω) |          | —       |          | —          |

Αρα... **ρήματα που δεν τελειώνουν σε -ίζω** στον ενεστώτα, **δεν περιμένω να έχουν γιώτα ( ι )** ακόμα και σε χρόνους που μου “θυμίζουν” τα ρήματα σε -ίζω...  
☞ **Αν δεν είναι σε -ίζω → ήτα (η)**

αγαπώ – θα αγαπήσω – αγάπησα – έχω αγαπήσει  
προσπαθώ – θα προσπαθήσω – προσπάθησα – έχω προσπαθήσει

Γράψε σωστά το ρήμα ανάλογα με το αν τελειώνει σε -ίζω ή όχι.

Πολεμώ →  
Πατάω →  
Τραγουδάει →  
Θυμίζει →  
Απορούν →

|                                                                                                                                     |                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Τα ρήματα που τελειώνουν<br><b>ΣΕ – ΩΝΩ</b><br>γράφονται με ωμέγα (ω) στην παραλήγουσα.<br>Π.χ.: απλώνω, διπλώνω, πληρώνω, διορθώνω | εγώ απλώνω<br>εσύ απλώνεις<br>αυτός-ή-ό απλώνει<br>εμείς απλώνουμε<br>εσείς απλώνετε<br>αυτοί-ές-ά απλώνουν(ε) |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| προσωπική<br>αντωνυμία ▼ | ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ |                  |                              |               |                   | ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ |              |
|--------------------------|-----------------|------------------|------------------------------|---------------|-------------------|---------------|--------------|
|                          | ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ<br>▼  | ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ<br>▼ | ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ<br>ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ<br>▼ | ΑΟΡΙΣΤΟΣ<br>▼ | ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ<br>▼ | ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ     | ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ |
| εγώ                      | διπλώνω         | δίπλωνα          | θα διπλώσω                   | δίπλωσα       | έχω διπλώσει      | διπλώνομαι    | έχω διπλωθεί |
| εσύ                      |                 | στράβωνα         |                              |               |                   |               |              |
| αυτός-ή-ό                | οργανώνω        |                  |                              |               |                   |               |              |
| εμείς                    |                 |                  |                              | πελαγώσαμε    |                   |               |              |
| εσείς                    |                 |                  |                              |               |                   | φορτώνεστε    |              |
| αυτοί-ές-ά               |                 |                  |                              |               | έχουν πληγώσει    |               |              |

Τα ρήματα αυτά **κρατάνε το ωμέγα ( ω )**, και στους άλλους χρόνους και σε σύνθετες και παράγωγες λέξεις.

|         |          |          |          |
|---------|----------|----------|----------|
| δύναμη  | δυναμώνω | δυνάμωμα | εν       |
| κλειδί  |          |          | --       |
| όργανο  |          | --       | οργάνωση |
| κύκλος  |          |          | ανα      |
| έπιπλο  |          | --       |          |
| λάσπη   |          |          | --       |
| ήμερος  |          |          | εξ       |
| μεγάλος |          |          | --       |
| ορθός   | (δι)     | --       | δι       |
| πλήρης  |          |          | συμ      |